

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALI'NDA DÜZENLENMİŞ ADLİ RAPORLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ (2005-2011)

Evaluation of the Forensic Reports Documented at the Department of Forensic Medicine of Gaziantep University (2005-2011)

Murat AKBABA¹, Aysun BARANSEL ISIR², Bekir KARAARSLAN², Hikmet Ergin DÜLGER²

Akbaba M, Baransel Isır A, Karaarslan B, Dülger HE. Gaziantep Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda düzenlenmiş adli raporların değerlendirilmesi (2005-2011). Adli Tıp Bülteni, 2012;17(2):10-18.

ÖZET

Çalışmamızda; Anabilim Dalımızda 2005-2011 yılları arasında düzenlenen raporlar incelenerek, bölgemizin adli profilinin ortaya çıkarılması ve bu bilgilerin ışığı altında bölgemizdeki adli sorunlara etkin ve akılcı çözümlerin üretilebilmesi amaçlanmıştır.

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalınca 2005-2011 yılları arasında düzenlenen raporlar retrospektif olarak incelenmiş, toplam 5524 adli rapor değerlendirmeye alınmıştır.

Olay türleri değerlendirildiğinde; darp olguları %20,6 ile ilk sırada yer almakta, bunu sırasıyla trafik kazaları (%17,4) ve delici kesici alet yaralanmaları (%15,6) takip etmektedir. Delici kesici alet yaralanmalarının (%39,6) hayati tehlikeye daha çok neden oldukları, trafik kazalarının (%71,7) kemik kırığına daha fazla yol açtığı, trafik kazaları, ateşli silah ve delici kesici alet yaralanmalarında ekstremitelerin, darpta ise en sık baş bölgesinin travmaya uğradığı tespit edilmiştir. Cinsel istismar ve madde kötüye kullanımında yıllar içinde artış görülmüştür.

Yıllar içerisinde azalma saptanmayan trafik kazaları konusunda da trafik eğitiminin yeniden gözden geçirilmesi, son yıllarda arttığı görülen, özellikle cinsel suçlar ve madde kötüye kullanımı konusunda eğitim kurumlarında halkı bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Adli rapor, darp, trafik kazası, delici kesici alet yaralanması, cinsel istismar

ABSTRACT

In this study, it is aimed to reveal the profiles of forensic cases in our region and in the light of these findings to uncover the underlying problems and the real causes of social problems to be able to produce efficient and rational solutions by examining forensic reports which were documented at our department between 2005-2011 years.

Forensic reports which were documented between 2005-2011 years at the Department of Forensic Medicine of Gaziantep University Medical Faculty were examined retrospectively and a total of 5524 forensic reports included into the study.

Analysis of the types of the forensic cases revealed that assaults and batteries constituted most of the cases (20,6%) and the remaining cases were respectively; traffic accidents 960 (17,4%), stab wounds (15,6%). It is identified that stab wounds (39,6%) cause more life-threatening, traffic accidents (71,7%) cause more bone fracture than the other cases, in traffic accidents, gunshot wounds and in stab wounds extremities, in assaults head region are more suffered to trauma. Sexual abuse and substance abuse cases have increased over years.

It is necessary to revise the traffic education because of not detecting decrease in traffic accidents over years. Educational activities are required about sexual abuse and substance abuse in educational institutions to raise the awareness of public.

Key words: Forensic report, assault, stab wound, traffic accident, sexual abuse

¹Adıyaman Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Adıyaman.

²Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp A.D, Gaziantep.

GİRİŞ

Kişilerin beden ve ruh sağlığının bozulmasına ya da ölümüne neden olabilecek her türlü darp, yaralanma, kaza, zehirlenme, intihar ve intihar girişimleri ile ani ve kuşku ölümler olarak tanımlanabilen adli olgularda, hekimlerin tedavi edici görevlerinin yanı sıra adli rapor düzenlemek gibi hukuki sorumlulukları da bulunmaktadır (1,2).

Adli makamlarca karar verme aşamasında önem kazanan raporların, hekimler açısından da yazım aşamasında önemi ve sorumluluğu büyüktür. Yapılan bir çalışmada klinisyenler arasında en önemli sorunun adli rapor yazımı (%75) olduğu ve hekimlerin %8'inin adli olgu bildiriyle ilgili sorunlar yaşadığı belirtilmiştir (3). Turla ve arkadaşlarının yaptığı anket çalışmasında da hekimlerin %11,8'inin adli rapor kaynaklı hukuki sorunlar ile karşılaştıkları ifade edilmiştir (4).

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, adli raporların düzenleneceği suçlar madde 81-105'te sıralanmıştır (5). Yeni Türk Ceza Kanunu'nda, yaralanmanın basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte hafif olup olmadığı, vücutta kemik kırılmasına neden olan yaralanmalarda kırığın hayati fonksiyonlara etkisini soran hususlar yer almıştır (6).

Bu çalışma da; Adli Tıp Anabilim Dalımızca 1998-2005 yılları arasında düzenlenen adli raporlarla ilgili yapılmış çalışmanın (7) devamı olarak, 2005-2011 yılları arasında düzenlenen raporlar irdelenmiş, Gaziantep ili ve çevre ilçelerdeki adli olguların sosyodemografik özellikleri, olay türleri ve çeşitliliği tespit edilerek, bölgesel veri tabanı oluşturmak ve benzer çalışmalarla karşılaştırmak amaçlanmıştır.

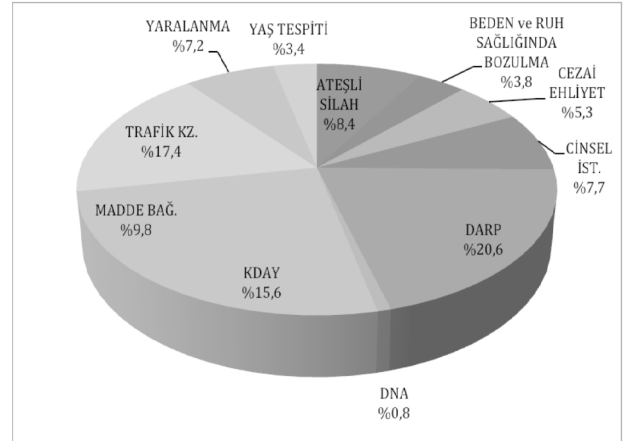
GEREÇ VE YÖNTEM

01 Ocak 2005-31 Aralık 2011 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından düzenlenen 5524 adli rapor retrospektif olarak incelenmiş, düzenlenen raporlar olay türlerine göre ayrılarak her bir olay türü 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu doğrultusunda detaylı olarak irdelenmiştir. Adli makamlarca sadece yaralanma olarak tanımlanarak tarafımıza gönderilen ve olay türü tespit edilemeyen yaralanmalar tanımsız yaralanma olarak adlandırılarak çalışmaya dahil edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde çoklu ki-kare testi kullanılmıştır. $p < 0.05$ değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. 01

Ocak-01 Haziran 2005 tarihleri arasında, Anabilim Dalımızda eski Türk Ceza Kanunu'na göre düzenlenen raporlar ayrıca değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Bu çalışma kapsamında değerlendirilen toplam 5524 olgunun 4208'i (%76,2) erkek, 1316'sı (%23,8) ise kadın olup, olay türüne göre değerlendirme yapıldığında ise 1136 (%20,6) olgu ile darp olgularının ilk sırada yer aldığı, geri kalan olguların ise sırasıyla 960 olgu ile (%17,4) trafik kazası, 863 olgu ile (%15,6) delici kesici alet yaralanması (DKAY), 540 olgu ile (%9,8) madde kötüye kullanımı, 463 olgu ile (%8,4) ateşli silah yaralanması (ASY), 423 olgu ile (%7,7) cinsel şiddet ve 395 olgu ile (%7,2) adli makamlarca tanımlanmamış yaralanmalar olduğu görülmüştür (Grafik 1).

Grafik 1. Tüm adli raporların olay türüne göre dağılımı (2005-2011)

Adli olguların olay türüne göre yapılan ki-kare uygunluk testinde $\chi^2:781,614$ (SD=6), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre adli olguların olay türüne göre karşılaştırılması ile elde edilen frekans dağılımlarının ileri derecede önemli bir fark gösterdiği bulunmuştur. Dolayısıyla, olguların yarısından fazlasını (%54) darp, trafik kazası ve delici kesici alet yaralanmasının oluşturduğu tespit edilmiştir.

Anabilim Dalımızda düzenlenen raporlar içinde ilk sırada bulunan darp raporları incelendiğinde; toplam 1136 (%21) olgunun 934'ünün (%82,2) erkek, 202'sinin (%17,8) kadın olduğu saptanmıştır. Travmaya uğrayan vücut bölgesi 835 olguda tespit edilebilmiş ve darp eyleminin 556 (%66,6) olgu ile en çok kafa bölgesine, ardından sırasıyla 241 (%28,9) olguda ekstremitelere, 24

(%2,9) olguda toraks ve 14 (%1,7) olguda ise batına uygulandığı tespit edilmiştir. 929 olgu için hayati tehlike geçirip geçirmediği sorulmuş, sadece 58 olguda hayati tehlike olduğu (%6,2) sonucuna varılmıştır. Basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte hafif olan olgu sayısı 420 (%50,5), olmayan olgu sayısı ise 412 (%49,5) olarak kaydedilmiştir. 730 olguda kişinin vücudunda

kemik kırığı/çıkığı olup olmadığı değerlendirilmiş ve sadece 260'ında (%35,6) vücudunda kemik kırığı/çıkığı saptanmıştır. Darp olgularının 634'ünde yüzde sabit iz olup olmadığı sorulmuş ve 573 (%90,4) olguyla büyük oranda yüzde sabit iz neden olmadığı, 61 (%9,6) olguda yüzde sabit iz neden olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Olay türlerine göre rapor içeriklerinin değerlendirilmesi

		Darp		Trafik Kazası		Delici Kesici Yaralanma		Ateşli Silah Yaralanma		Tanımsız Yaralanma		Toplam	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%*
Hayati Tehlikesinin	Olduğu	58	6,2	249	29,3	292	39,6	143	32,3	95	29,1	837	25,5
	Olmadığı	871	93,8	602	70,7	446	60,4	300	67,7	232	70,9	2451	74,5
Basit Tıbbi Müdahale İle Giderilebilecek Ölçüde Hafif	Olduğu	420	50,5	116	17,2	157	23	63	16	70	28,2	826	29,2
	Olmadığı	412	49,5	559	82,8	526	77	330	84	178	71,8	2005	70,8
Vücudunda Kemik Kırığı	Var	260	35,6	474	71,7	42	9,5	137	40,7	95	49,7	1008	42,7
	Yok	470	64,4	187	28,3	399	90,5	200	59,3	96	50,3	1352	57,3
Yüzde Sabit İze Neden	Olduğu	61	9,6	64	13,7	101	22,5	13	5,3	28	18,1	267	13,7
	Olmadığı	573	90,4	402	86,3	348	77,5	233	94,7	127	81,9	1683	86,3

* satır yüzdesi

Adli olguların olay türü ile hayati tehlike oluşturup/oluşturmadığı arasında yapılan ki-kare bağımsızlık testine göre, $\chi^2:277,734$ (SD=4), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre adli olguların olay türü ile hayati tehlike durumları karşılaştırılması ile elde edilen frekans dağılımlarının ileri derecede anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Dolayısıyla, olguların hayati tehlikeye maruz kalmalarının/kalmamalarının olay türüne bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Olay türleri içinde satır ki-kare toplamı en yüksek olan darp olguları (180,71) çıkarılarak çoklu ki kare testi tekrar uygulandığında $\chi^2:22,178$ (SD=3), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan delici kesici alet yaralanması olguları da (14,29) çıkarılarak çoklu ki kare testi yeniden uygulandığında $\chi^2:1,456$ (SD=2), $p=0,482$ olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak bulgular Tablo 1 ile birlikte yorumlandığında; diğer olay türlerine göre darp olgularının (% 93,8) anlamlı olarak hayati tehlikeye daha az yol açtığı, delici kesici alet yaralanmalarının ise (% 39,6) istatistiksel olarak anlamlı derecede hayati tehlikeye daha çok neden oldukları tespit edilmiştir.

Benzer analiz, adli olguların olay türü ile basit tıbbi müdahale ile giderilme/giderilmeme durumları arasında yapılmış, $\chi^2:275,353$ (SD=4), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre adli olguların olay türü ile basit tıbbi müdahale durumları karşılaştırılması ile elde edilen frekans dağılımlarının ileri derecede anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Dolayısıyla, olguların basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek/giderilemeyecek nitelikteki yaralanmalarının olay türüne bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Olay türleri içinde satır ki-kare toplamı en yüksek olan darp olguları (182,74) çıkarılarak çoklu ki kare testi tekrarlandığında $\chi^2:21,144$ (SD=3), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan tanımsız yaralanma (9,60) olguları çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:10,629$ (SD=2), $p=0,004$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan delici kesici alet yaralanması olguları da çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:0,237$ (SD=1), $p=0,63$ olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak bulgular Tablo 1 ile birlikte yorumlandığında; darp olgularının (% 50,5) sonra da sırasıyla tanımsız yaralanma (%28,2) ve

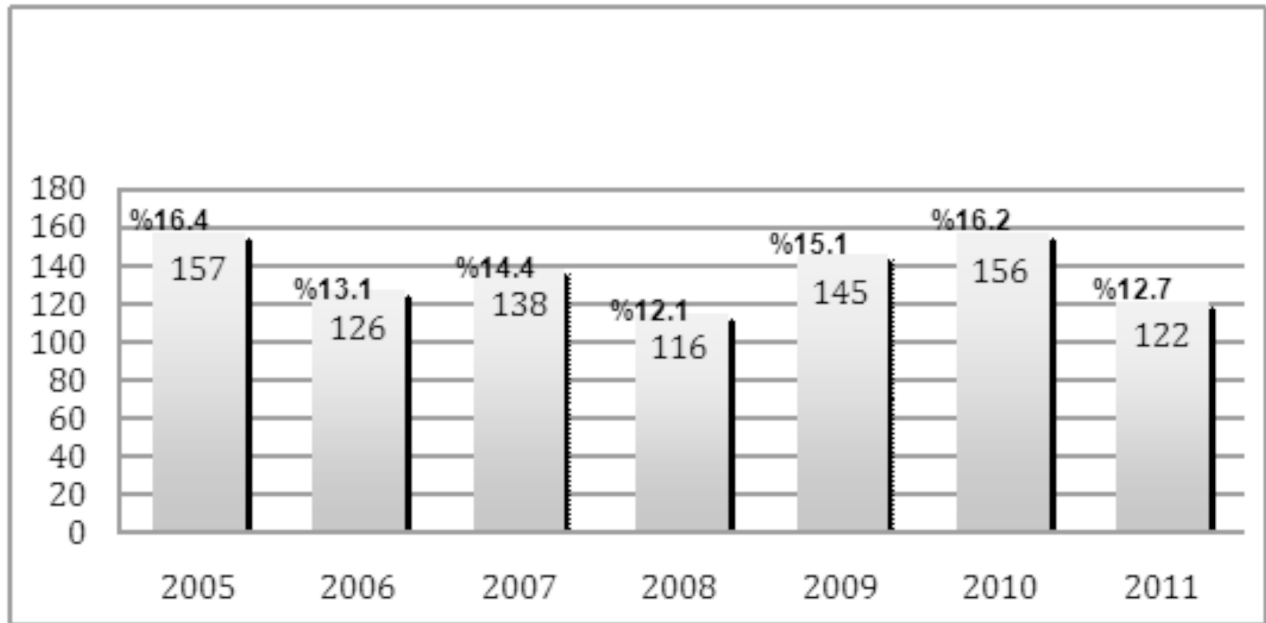
delici kesici alet yaralanmalarının (%23) basit tıbbi müdahale ile giderilebilir olmaları açısından diğer olay türlerine göre anlamlı bulunmuştur.

Adli olguların olay türü ile vücutta kemik kırığı/çıkığı oluşturma/oluşturmama durumları arasında yapılan analizde; $\chi^2:445,121$ (SD=4), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Buna göre adli olguların olay türü ile vücutta kırık/çıkık oluşturma /oluşturmama durumları karşılaştırılması ile elde edilen frekans dağılımlarının ileri derecede anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Dolayısıyla, olgularda kemik kırığı/çıkığı oluşturacak/oluşturmayacak şekilde yaralanmalarının olay türüne bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Olay türleri içinde satır ki-kare toplamı en yüksek olan trafik kazaları (207,15) çıkarılarak çoklu ki kare testi tekrarlandığında $\chi^2:147,139$ (SD=3), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan delici kesici alet yaralanması olguları da (98,19) çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:13,138$ (SD=2), $p=0,0014$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan tanımsız yaralanma (9,06) olguları çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:2,503$ (SD=1), $p=0,1136$ olarak tespit edilmiştir. Bulgular Tablo 1 ile birlikte yorumlandığında; diğer olay türlerine göre trafik kazaları (%71,7) ve tanımsız yaralanmaların (%49,7) istatistiksel olarak anlamlı derecede kemik kırığına daha fazla yol açtığı, delici kesici alet yaralanmalarının ise (%9,5) istatistiksel olarak

anlamlı derecede kemik kırığına daha az yol açtığı tespit edilmiştir.

Adli olguların olay türü ile yüzde sabit iz oluşup/oluşmadığı arasında yapılan analizde; $\chi^2:55,551$ (SD=4), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Buna göre adli olguların olay türü ile yüzde sabit iz oluşup/oluşmadığının karşılaştırılması ile elde edilen frekans dağılımlarının ileri derecede anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Dolayısıyla, olguların yüzünde sabit iz oluşup/oluşmadığının olay türüne bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Olay türleri içinde satır ki-kare toplamı en yüksek olan delici kesici alet yaralanmaları (29,44) çıkarılarak çoklu ki kare testi tekrarlandığında $\chi^2:20,795$ (SD=3), $p<0.001$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek olan ateşli silahla yaralanma (8,34) olguları çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:9,942$ (SD=2), $p=0,0069$ olarak tespit edilmiştir. Satır ki-kare toplamı en yüksek tanımsız yaralanma olguları da çıkarılarak çoklu ki kare testi uygulandığında $\chi^2:4,510$ (SD=1), $p=0,0337$ olarak tespit edilmiştir. Bulgular Tablo 1 ile birlikte yorumlandığında; diğer olay türlerine göre delici kesici alet yaralanmalarının (% 22,5) ve tanımsız yaralanma olgularının (% 18,1) istatistiksel olarak anlamlı derecede yüzde sabit ize daha fazla neden olduğu, ateşli silah yaralanmalarının ise (%5,23) istatistiksel olarak anlamlı derecede yüzde sabit ize daha az neden oldukları tespit edilmiştir.

Trafik kazaları sebebiyle düzenlenen rapor sayısı 960

Grafik 2. Trafik kazası sonucu düzenlenen raporların yıllara göre dağılımı

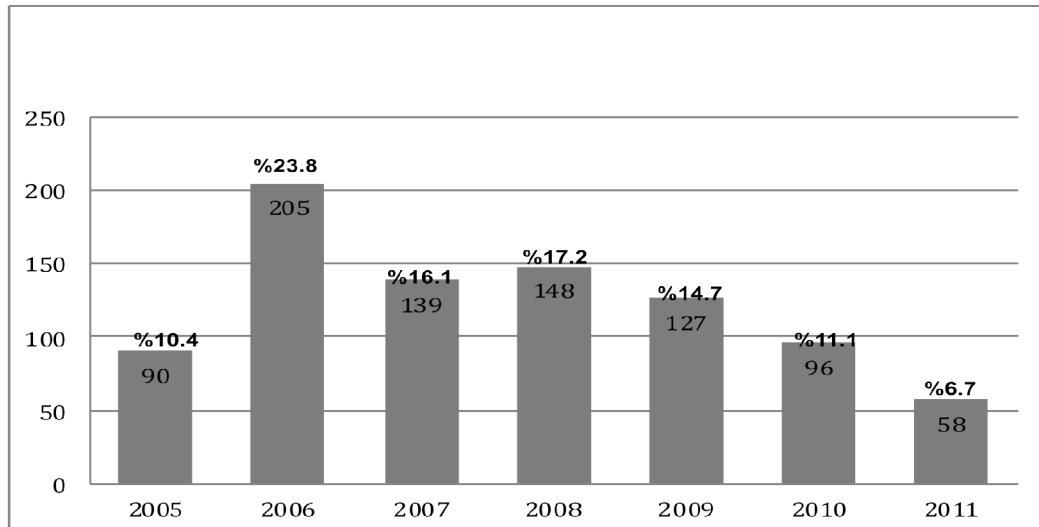
(%17,4) olup, 722 (%75,2) olguyu erkeklerin, 238 (%24,8) olguyu da kadınların oluşturduğu görülmüştür. Tüm trafik kazası olgularının 85'ine hayati tehlikesinin olup olmadığı yönünde rapor düzenlenmiş, 249 (%29,3) olguda hayati tehlikenin olduğu, 602 (%70,7) olguda ise hayati tehlikenin olmadığı yönünde rapor tanzim edilmiştir. Trafik kazalarında travmaya uğrayan vücut bölgeleri dikkate alındığında ekstremitelerin 580 (%60,4) olguya ilk sırayı aldığı, ikinci sırayı ise 387 (%40,3) olguya kafa bölgesi yaralanmalarının aldığı görülmüştür. Toraks travmasına 112 (%11,7) olguda rastlanırken, 41 (%4,3) olguya batın bölgesi son sırada yer almıştır.

Yıllara göre trafik kazalarının en fazla 2005 ve 2010 yıllarında görüldüğü, olgu sayılarının ise sırasıyla 157 (%16,4) ve 156 (%16,3) olduğu saptanmıştır (Grafik2).

Trafik kazası olgularının yıllara göre dağılımı arasında yapılan ki-kare uygunluk testinde $\chi^2:11,760$ (SD=6), $p>0.001$ (0,068) olduğu tespit edilmiştir. Buna

göre trafik kazası olgularında yıllara göre anlamlı farklılaşma olmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla her yıl trafik kazası olgularının benzer sayıda Anabilim Dalımıza geldiği sonucuna varılmıştır.

Delici kesici alet yaralanmaları olgularının yıllara göre dağılımı arasında yapılan ki-kare uygunluk testinde $\chi^2:110,827$ (SD=6), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre delici kesici alet yaralanmaları olgularında yıllara göre anlamlı farklılaşma olduğu belirlenmiştir. Yıllara göre delici kesici alet yaralanmaları değerlendirildiğinde; 2008 yılından itibaren düzenli olarak olgu sayısında düşme olduğu saptanmıştır (Grafik 3). Delici kesici aletlerle yapılan saldırılarda travmaya en sık maruz kalan vücut bölgesinin 347 (%40,2) olguya ekstremiteler olduğu, sırasıyla 265 (%30,7), 189 (%21,9), 152 (%17,6) olgu sayılarıyla kafa, batın ve toraks bölgelerinin izlediği tespit edilmiştir.

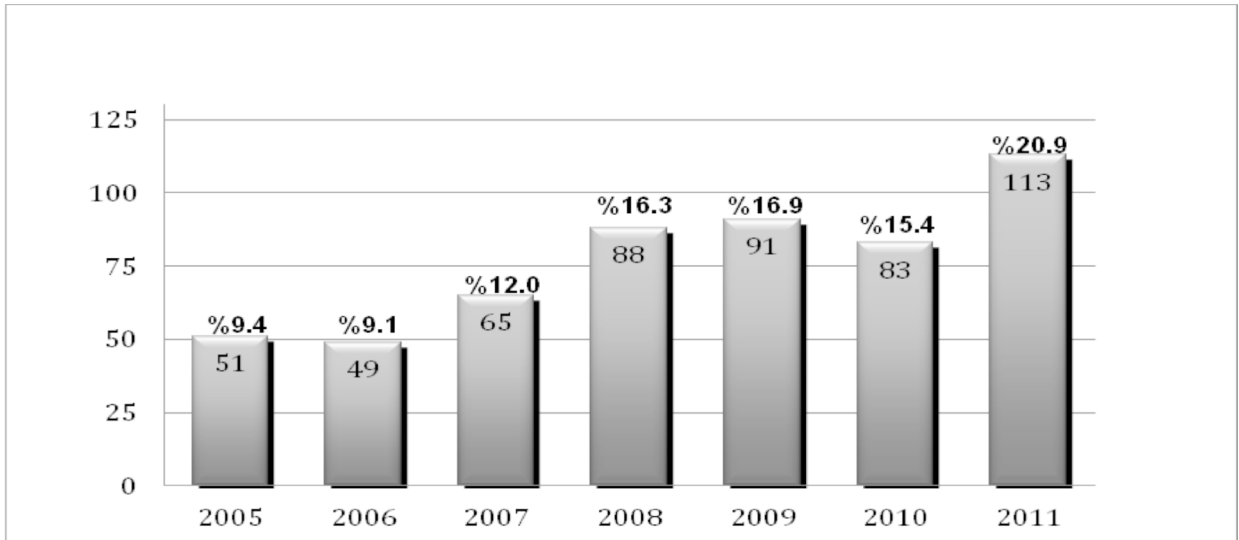
Grafik 3. Delici kesici alet yaralanmasına bağlı düzenlenen raporların yıllara göre dağılımı

Ateşli silah yaralanmaları değerlendirildiğinde; toplam 463 olguda mağdurların ağırlıklı olarak 432 (%93,3) olguya erkekler olduğu, kadınların ise sadece 31 (%6,7) olgu nedeniyle Anabilim Dalımızda muayene edildikleri tespit edilmiştir. 443 olgunun raporunda hayati tehlike kavramına rastlanmış ve 143 (%32,8) olguda hayati tehlikenin bulunduğu, 300 (%77,2) olguda ise bulunmadığı bildirilmiştir.

Ateşli silah yaralanmalarında etkilenen vücut bölgeleri, ekstremiteler 220 (%47,5) olguya ilk sırada olup ardından sırasıyla 59 (%12,8) kafa, 54 (%11,7) batın, 48 (%10,4) toraks bölgeleri gelmiştir.

Son 7 yıllık dönemde, 533'ü erkek, 7'si kadın olmak üzere toplam 540 olgu madde kötüye kullanımı olup olmadığı nedeniyle adli makamlarca Anabilim Dalımıza gönderilmiş olup, bunların 281'inde (%50,2) madde kötüye kullanımı saptandığı, 259'unda ise (%49,8) saptanmadığı yönünde rapor düzenlenmiştir.

Madde kötüye kullanımı olgularının yıllara göre dağılımı arasında yapılan ki-kare uygunluk testinde $\chi^2:42,167$ (SD=6), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre madde kötüye kullanımı olgularında yıllara göre anlamlı farklılaşma olduğu ve her geçen gün sayısında artma olduğu görülmüştür (Grafik 4).

Grafik 4. Madde kötüye kullanımı hususunda düzenlenen raporlarının yıllara göre dağılımı

Adli makamlarca gönderilen 90'ı (% 21,3) erkek, 333'ü (% 78,7) kadın olmak üzere toplam 423 olguya cinsel suçlar hususunda kesin rapor düzenlenmiştir. Yapılan muayene neticesinde 134 olguda (% 43,5)

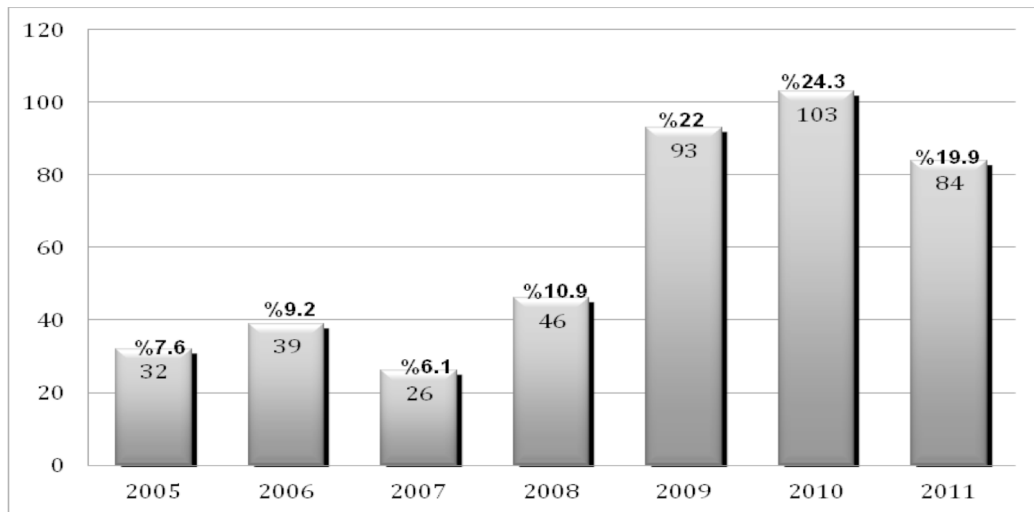
vajinal, 78 olguda (% 22,3) ise anal yoldan işlenen cinsel suçun maddi bulgularına rastlandığı yönünde rapor tanzim edilmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Cinsel suçlara ait düzenlenen raporların dağılımı

CİNSİYET				VAJİNAL PENETRASYON				ANAL PENETRASYON			
Erkek		Kadın		Var		Yok		Var		Yok	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
90	21.3	333	78.7	134	43.5	174	56.5	78	22.3	271	77.7

Cinsel suç olgularının yıllara göre dağılımı arasında yapılan ki-kare uygunluk testinde $\chi^2:100,775$ (SD=6), $p<0.001$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre cinsel suç olgularında yıllara göre anlamlı farklılaşma olduğu ve her

yıl olgu sayısında artma olduğu, en fazla 2010 yılında 103 (% 24,3) olgunun Anabilim Dalımıza gönderildiği saptanmıştır (Grafik 5).

Grafik 5. Cinsel suçlara ait düzenlenen raporlarının yıllara göre dağılımı

01 Ocak-01 Haziran 2005 tarihleri arasında Anabilim Dalımızda eski Türk Ceza Kanunu'na göre düzenlenen

mutad iştiğal süreleri sorulan raporlar ayrıca değerlendirilmiştir. (Tablo 3).

Tablo 3. Eski türk ceza kanunu doğrultusunda mutad iştiğal süresi verilen raporların dağılımı

OLAY TÜRÜ	RAPOR SAYISI	MUTAD İŞTİĞAL SÜRESİ		
		1-10	10-25	25 ve üzeri
Trafik Kazası	93	28	12	53
Yaralanma	62	21	19	12
Delici Kesici	36	12	10	14
Darp	34	16	13	15
Ateşli Silah	20	1	9	10

TARTIŞMA

Bu çalışmada adli raporları tanzim edilen olgularımızın % 76,2'si erkek, % 23,8'i ise kadın olarak tespit edilmiştir. Tuğcu ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise bu oran kadınlarda %10, erkeklerde ise %90 olarak ifade edilmiş olup, erkek oranının fazla çıkması çalışmanın asker hastanesi verilerine dayanmasına bağlı olduğu değerlendirilmiştir. Bunun yanında, çalışmamıza paralellik arz edecek şekilde, Güven ve arkadaşları inceledikleri 1.296 olgunun % 23,2'sinin kadın, % 76,8'inin ise erkek olduğunu tespit etmişlerdir (1,2). Anabilim Dalımızda yapılan ve 1998-2005 yıllarını içeren ilk çalışmada, erkeklerin % 82,6, kadınların ise % 17,4 oranında adli olaylara katıldıkları tespit edilmiştir (7). Çalışmamızda kadınların adli olaylara katılmasındaki artışın nedeninin, son yıllarda bölgemiz sanayi sektöründeki gelişmeler sebebiyle kadınların sosyal ve iş hayatındaki rolünün artışından kaynaklanmış olabileceği düşüncesindeyiz.

Anabilim Dalımızda tanzim edilen toplam 3288 raporda hayati tehlike olup olmadığı hususuna değinilmiş ve bunların 837'sinde (% 25,5) olay neticesinde hayati tehlike olduğu, 2451'inde (% 74,5) ise olmadığı yönünde görüş bildirilmiştir. Uluçay ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada 523 olgunun 157'sinde (%30) hayati tehlike bulunduğu, 366'sında ise (% 70) bulunmadığı belirtilmiştir (8). Güven ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise 1041 olgudan % 17,4'ünde hayati tehlike olduğu %82,6'sında ise olmadığı tespit edilmiştir (1).

Tuğcu ve ark., Karasu ve ark.'nın çalışmalarında ateşli silah, delici kesici alet yaralanmalarının trafik kazası ve darp olgularına oranla istatistiksel olarak daha yüksek oranda hayati tehlike oluşturduğu saptanmıştır. Bizim çalışmamızda da delici kesici alet yaralanmalarının (% 39,6) istatistiksel olarak anlamlı derecede hayati

tehlikeye daha fazla neden olduğu, ateşli silah ile yaralanmanın ise ikinci sırada yer aldığı (%32,3) saptanarak literatürle benzer sonuçlara varılmıştır (3,7).

En çok travmaya uğrayan vücut bölgesinin ayırımının net olarak yapılabilmesi ve veri kaybı yaşanmaması amacıyla çoklu travmalarda travmaya uğrayan vücut bölgeleri ayrı ayrı olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle travmaya uğrayan bölge sayısı olgu sayısından yüksek çıkmıştır.

Son yıllarda madde kötüye kullanımına bağlı başvurularda artma olduğu görülmektedir. Bu durumun Gaziantep ilinin gerek coğrafi konumu, gerekse doğu bölgelerinden yoğun göç alması ile açıklanabileceği gibi güvenlik güçlerinin bu konuda artan çalışmalarında bu sonuca katkıda bulunabileceği kanaatindeyiz.

Ülkemiz genelinde yapılan çalışmalarda trafik kazaları adli olgularda en sık karşılaşılan olay türü, darp olguları ise ikinci sırada görülen olay türü iken (2,7,9,10,11), bizim çalışmamızda ise bu durum değişmiş, darp olguları %22,0 ile en sık görülen adli olgu türü olmuştur. Trafik kazaları ise %16,5 ile ikinci sırada yer almıştır. Bu farklılık, sanayi kenti olması nedeniyle Gaziantep'in yoğun göç alması, bireyler arasındaki sosyokültürel farklılığın derin olması, varoşlarda yaşayan büyük kitleler içindeki çatışmaların yoğun olması gibi nedenlerle açıklanabilir.

Dikkat çekici olan başka bir nokta da bölgemizde de son yıllarda yolların iyileştirilmesi, yeni çift şeritli yollar açılması gibi çalışmaların yoğun olarak yapılmasına rağmen Grafik 2'de gösterildiği üzere trafik kazalarının yıllar içinde azalmamış olmasıdır. Bu tarz yatırımların yanında etkin trafik eğitiminin de mutlak olarak verilmesinin gerekliliği açık olarak karşımıza çıkmaktadır. Aksi takdirde trafik kazalarının üzücü sonuçlarının görülmeye devam edileceği açıktır.

Çalışmamızda trafik kazaları (%82,8), ateşli silah (%84) ile meydana gelen yaralanmalardan sonra lezyonların basit tıbbi müdahale ile giderilemeyeceği yönünde rapor düzenlenmesine neden olan ikinci olay türüdür. Vücutta kemik kırığına en çok yol açan yaralanma şeklinin trafik kazaları (%41) olması da bu konuya ayrıca hassasiyet gösterilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur.

Olay türü ayırımı yapılmadan travmaya uğrayan vücut bölgeleri dikkate alındığında; Güven ve arkadaşlarının çalışmasında 1216 olgunun %44,6'sında baş boyun bölgesinin en sık, ekstremiteler yaralanmasının ise %18,8 ile ikinci sırada yer aldığı belirtilmiş, benzer bulguların bu konudaki farklı çalışmalarda da elde edildiği tespit edilmiştir (1,12). Benzer şekilde Akar ve ark.'ı Diyarbakır'da doğal olmayan nedenlerle ölenlerde en sık %63,0'lük oranla baş-boyun bölgesinin travmaya uğradığını belirtmiş (13), Knight'ta baş-boyun yaralanmalarının özellikle cinayete ve kazaya bağlı yaralanmalarda başın etkiye açık olması nedeniyle (14), Adli Tıp pratiğinde en sık rastlanan yaralanmalar olduğunu ifade ederek açıklamıştır (15).

Yaptığımız çalışmada bu husus derinlemesine incelenmiş ve darp olgularında travmaya en sık uğrayan bölgenin baş boyun bölgesi olduğu, ikinci sırada ise ekstremitelerin geldiği tespit edilerek genel literatür ile uyumlu bulgulara ulaşılmıştır. Ancak trafik kazalarında, delici kesici alet ve ateşli silahlarla oluşturulan yaralanmalarda ve adli makamlarca tanımlanmamış yaralanmalarda en sık yaralanan bölgenin ekstremiteler, ardından baş boyun bölgesi olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak değerlendirme yapıldığında; incelenen raporlarda toplam 3354 yara tespit edilmiş olup bunların 1427'sinin (%42,5) ekstremitelerde 1284'ünün (%38,3) baş boyun bölgesinde, 343'ünün (%10,2) toraks, 300'ünün (%8,9) de karın bölgesinde olduğu bulunmuştur. Literatürle uyumlu bulunmayan bu durum; bölgemizdeki delici kesici alet ve ateşli silah yaralanmaları sayısındaki yükseklik ve ayrıca emniyet kemeri kullanmama alışkanlığı nedeniyle trafik kazalarında kafa travmalarına sıklıkla ekstremiteler yaralanmalarının da eşlik ettiği gerçeği ile açıklanabilir.

Tuğcu ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada delici kesici alet yaralanmalarının %6,5'lik oranla dördüncü sırada olduğu bildirilmiştir (2). Güven ve arkadaşlarının çalışmasında ise delici kesici alet yaralanması %18,0 ile üçüncü sırada yer alarak çalışmamızın verileri ile benzer

özellik göstermiştir (1).

Yıllara göre delici kesici alet yaralanmalarına bakıldığında 2008 yılından itibaren düzenli olarak olgu sayısında düşme olduğu görülmektedir. Bu sonuç çalışmamızda bölgemiz adına elde ettiğimiz umut verici bir gelişme olmuştur.

Yüzde sabit iz varlığı delici kesici alet (%21) yaralanmalarında birinci sıradayken, Anabilim Dalımıza tanımlanmadan gönderilen yaralanma olgularında (%18,9) ise ikinci sırada yer almaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, yaşamları boyunca her 5 kadından en az birinin cinsel istismara uğradığı bildirilmiştir (16). Eskin ve ark.'nın İstanbul, Ankara, İzmir ve Aydın illerindeki 7 üniversitede 683'ü kadın, 579'u erkek 1262 üniversite öğrencisiyle yaptıkları çalışmada öğrencilerin %28'inin çocukluk çağında cinsel istismara maruz kaldıkları ifade edilmiştir (17). Son yıllarda suçlar içerisinde en hızlı artışın cinsel suçlarda olduğu tespit edilmiştir (18), benzer şekilde ilimiz ve bölgemiz adına endişe verici bir durum da cinsel suç oranlarının son yıllardaki artışıdır. Anabilim Dalımızda toplam 423 cinsel suç olgusu değerlendirilmiş ve bunların büyük kısmının son üç yıla ait olduğu görülmüştür. 2010 yılında 103 (%24,3), 2011 yılında ise 84 (%19,9) olgu muayene edilmiştir. Bu durum bölgenin sosyokültürel durumu ile açıklanabileceği gibi iyi niyetli bir yaklaşımla son yıllarda ilgili makamların toplumsal farkındalığı artırmak adına yaptıkları ciddi çalışmalar neticesinde, mağdurların cinsel suçlar konusunda bilgi düzeylerinin ve duyarlılıklarının artması sonucu geçmiş yıllara oranla adli makamlara başvuru sayısının artması ile de açıklanabilir. Tüm dünyada cinsel istismar olgularının sadece %5'inin adli makamlara bildirildiği tahmin edildiği (18) bilgisi ve bölgemizdeki son yıllardaki cinsel suç sayısındaki artış dikkate alındığında cinsel suçlar konusunda toplumun tüm kesimlerinin derinlemesine bilgilendirilmesi ve adli makamlara bildirimde bulunmaktan çekinilmemesi gerekliliğinin vurgulanması şarttır.

Karanfil ve Eren'in yaptıkları çalışmada cinsel saldırı mağduru olarak değerlendirilen olguların; 137 (%90,1)'si kadın, 15 (%9,9)'i erkek olarak saptanmış (19), yine Karbeyaz ve ark.'nın yaptıkları çalışmada da Olguların 3'ünün erkek, 26'sının kadın olduğu, erkek/kadın oranının 1:8.7 olduğu tespit edilmiştir (20). Çalışmamızda ise bu oran 90'ı (%21,3) erkek 333'ü (%78,7) kadın olarak tespit edilmiştir. Bu çalışmalar cinsel saldırı olaylarında mağdurun ağırlıklı olarak kadınlar olduğunu göstermiştir.

SONUÇ

Bölgemizde delici kesici alet yaralanmalarının anlamlı derecede hayati tehlikeye daha fazla neden olduğu gerçeği nedeniyle bu konuda gerekli önlemlerin ilgililerce alınması gerekmektedir.

Son yıllardaki cinsel suçların artışı ve mağdurların ağırlıklı olarak kadınlardan oluşması nedeniyle başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere toplumun tüm kesimlerine bu konuda eğitimler verilmesi, adli makamlara bildirimde bulunulmasının önemi konusunda aydınlatılmaları gerekmektedir.

Son yıllarda madde kötüye kullanımına bağlı başvurularda artma olduğu tespit edilmiş olup gençlerin eğitim kurumlarında bu maddelerin zararları konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

Yollarımızın iyileştirilmesine rağmen yıllar içinde kaza oranlarının düşmemesi ülkemizde ciddi bir trafik eğitim sorununun halen var olduğunu göstermekte, bu konuda hizmet veren kuruluşların ciddi olarak denetlenmesi ve eğitim müfredatının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Teşekkür: İstatistiksel çalışmalara katkılarından dolayı Gaziantep Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalında görevli Araş. Gör. Dr. Mithat Temizer'e teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

1. Mutlu Kukul Güven F, Bütün C, Yücel Beyaztaş F, Eren ŞH, Korkmaz İ. Assessment of forensic cases admitted to the University of the Cumhuriyet Faculty of Medicine. ADÜ Tıp Fakültesi Dergisi 2009;10(3):23-28
2. Tuğcu H, Özdemir Ç, Dalgı M, Ulukan M.Ö, Celasun B, Evaluation of the forensic reports documented at the Department of Forensic Medicine of Gülhane Military Academy of Medicine between 1995 and 2002 in the view of new Turkish Criminal Law. Gülhane Tıp Dergisi 2005;47(2):102-05
3. Tuğcu H, Yorulmaz C, Ceylan S, Baykal B, Celasun B, Koç S. The Knowledge And Ideas of the Physicians Who Participate in Emergency Services About Physician Responsibility in Emergency Cases and Forensic Medicine Problems. Gülhane Tıp Dergisi 2003;45(2):175-79
4. Turla A, Dündar C. The Forensic Education of the Practitioners Who Issue Forensic Reports in Samsun Providence and the Reflection of this Education on the Reports. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Dergisi 2003;20(3):119-24.
5. Özmen R., Turkish Penal Code, Türk Ceza Kanunu. 38. Baskı. Ankara, Seçkin yayıncılık A.Ş. 2012:141-55.

6. Baransel Isır A, Isır T. Eski ve yeni ceza kanunu açısından uzuv zaafı ve tatil kavramları. Organ Deficit and Dysfunction Terms in Old and New Turkish Penal Code. Polis ve Sosyal Bilimler Dergisi, 2005;3(2):19-32.
7. Karasu M, Baransel Isır A, Dülger HE, Aydın N. Assesing The Forensic Reports Documented by Medicine Department of Medicine Faculty of Gaziantep University Between 1998 and 2005 Years. Gaziantep Tıp Dergisi 2009;15(1):10-15
8. Uluçay T, Ziver A, Zeyfeoğlu Y, Yavuz MS, Aşirdizder M. The Evaluation of Cases Which Applied to Forensic Medicine Polyclinic of Medical Faculty Of Celal Bayar University. Adli Tıp Dergisi 2006;20(2):22-29
9. Gören S, Subaşı M, Tıraşçı Y. Deaths Related to Traffic Accidents] Türkiye Klinikleri J Foren Med, 2005;2(1):9-13
10. Hilal A, Meral D, Arslan M, Gülmen MK, Eryılmaz M, Karanfil R. Evaluation of deaths due to traffic accidents in Adana. Adli Tıp Bülteni 2004;9(3):74-78
11. Savran B, Hilal A, Eren T, Çekin N. Retrospective evaluation of the 2000 year forensic cases in Adana. Adana Forensic Medicine Branch. Yıllık Adli Tıp Toplantıları Kitabı. 2001; 224-27.
12. Altun G, Azmak D, Yılmaz A, Yılmaz G. Forensic Characteristics Of Patients Who Admitted To Emergency Department of Trakya University Medical Faculty. Adli Tıp Bülteni 1997; 2(2):62-66.
13. Akar T, Yavuz Y, Demirel B, Şenol E, Eğilmez L. Unnatural Deaths in Diyarbakır Between 2000-2004. Türkiye Klinikleri J Foren Med 2006;3(3):94-100
14. Knight B. Simpson's Forensic Medicine. Edward Arnold, London, 1991:99-115.
15. Knight B. Forensic Pathology. Second Edition, Arnold, London, Sydney, Auckland 1996:171-216.
16. Gökdoğan MR. Cinsel saldırı konusunda çalışan adli hemşireye (SANE) duyulan gereksinim. Adli Tıp Bülteni 2008;13(2):69-77
17. Eskin M, Kaynak-Demir H, Demir S. Samesex sexual orientation, childhood sexual abuse, and suicidal behavior in university students in Turkey. Arch Sex Behav 2005;34(2):185-95.
18. Polat O. Cinsel istismar. Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı 1. Ankara: Seçkin Yayınları; 2007. p.93-158.
19. Karanfil R, Cem Zeren C. Analysis Of Sexual Crimes Handled and Concluded by Kahramanmaraş High Criminal Court. Adli Tıp Dergisi 2012;26(1):1-7
20. Karbeyaz K, Gündüz T, Balcı Y, Akkaya H. The Sexual Abuse Cases Assessment After the New Turkish Criminal Code; İn Eskişehir. Türkiye Klinikleri J Foren Med 2009;6(1):1-8

İletişim adresi:

Uzm. Dr. Murat AKBABA

Adıyaman Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Adıyaman.
e-posta: drakbabamurat@gmail.com